

پیوستگی روستا و شهر برای شهر های مولد

در نظر گرفتن فضا و تولید در مورد هماهنگی بین شهر و روستا

در این صفحه مباحثه در مورد استفاده از زمین های زراعتی حاصلخیز در پنج منطقه عمده شهری افغانستان برای تقویه مناسبات اقتصادی بین ساحات روستایی و شهری معلومات فراهم میشود. توسعه جاری و کنترل ناشده فضای شهر ها در ساحات اطراف شهری پایداری موارد استفاده زراعتی از زمین و مصوونیت غذایی را تهدید مینماید. ایجاد و تقویه زنجیره های اقتصادی زراعتی با سرمایه گزاری های زیربنایی در ساحه پیوستگی شهری-روستایی میتواند باعث کاهش فقر، افزایش فرصت های معیشتی، تقویه دسترسی به بازار های داخلی و بین المللی و تحرک در اقتصاد گردد.

صفحه مباحثه شماره ۹، سلسله ۲، اپریل ۲۰۱۶ میلادی

توسعه کنترل نشده فضای شهری در داخل مناطق شهری

توسعه فضایی پنج شهر دارای بیشترین نفوس شهری به طور سریع و خود به خودی واقع شده و در ساحات اطراف شهری و زمین های روستایی با تراکم کمتر گسترش می یابد. این امر اثرات ناگوار مستقیم دارد چون زمین های حاصلخیز زراعتی به ساحات ساختمانی مبدل گردیده و باعث خساره مند شدن بازده زراعتی میگردد. به گونه مثال، منطقه اطراف شهر کابل مثلاً ساحه شمالی از جمله تولید کنندگان بزرگ انگور در افغانستان میباشد که هم در داخل کشور به مصرف میرسد و همه از طریق جلال آباد به پاکستان صادر میشود. استملاک زمین های زراعتی داخل مناطق شهری میتواند فرصت های معیشتی را مختل ساخته، محیط طبیعی را تهدید نماید و شبکه های طبیعی و حوضه ها را بر هم زند.

محدودیت های اقلیمی و نبود زیربنا

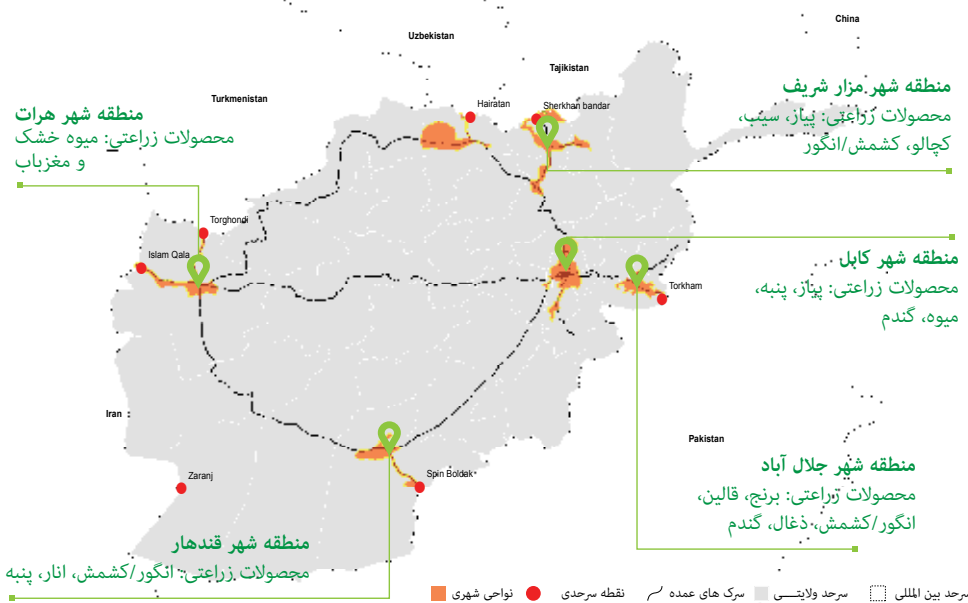
افغانستان اقلیم خشک و نیمه خشک داشته و مقدار کم باران دریافت میکند. در کوه های مرکزی و شمال شرقی مقدار زیاد برف میبارد که منبع مهم آب به شمار میرود. در مقابل، قسمت های شمالی، غربی و جنوبی کشور سالانه کمتر از ۳۰۰ میلیمتر باران دریافت میکنند و در برابر خشکسالی آسیبپذیر اند. زیربنای آبیاری برای تولیدات باثبات و پایدار زراعتی ضروری میباشد. با این حال، نبود تولیدات زراعتی خود به باران وابسته است. این امر از روی سهم سکتور زراعت در تولید ناخالص داخلی طی دهه های گذشته مشهود است. زیربنای آبیاری در مناطق شهری نسبتاً بهتر است. به گونه مثال، ۷۲ فیصد زمین ها در منطقه

مناطق شهری افغانستان نقش مهمی در ایجاد و تقویه مناسبات همکاری و متمم بین مراکز شهر، ساحات اطراف شهر و مناطق روستایی ایفا میکنند. پنج منطقه عمده شهری افغانستان، که عبارت اند از هرات، کابل، قندهار، جلال آباد و مزار شریف، از یک طرف ۶۹ فیصد مجموع نفوس شهری را تشکیل میدهند، و از جانب دیگر مناطق شهری آنها حاوی اراضی وسیع زمین های زراعتی آبی و حاصلخیز میباشد. همچنان، مردم افغانستان به طور قابل ملاحظه در معرض عدم مصوونیت غذایی قرار دارند - از هر چهار افغان یک تن آنها نسبتاً به عدم مصوونیت غذایی مواجه است.^۱ تولیدات زراعتی تقاضای رو به افزایش را برآورده ساخته نمیتوانند، به گونه مثال، افغانستان معمولاً هر سال ۱۵۰۰۰۰ تن غله جات را به شکل گندم و آرد گندم وارد مینماید.^۲ بنا بر این، تنظیم توازن بین شهری سازی و ساحات زراعتی در پیوستگی روستا و شهر یک عمل مشکل اما مهم به سطح پالیسی میباشد.

درک تحرک موجود در پیوستگی شهر و روستا

شهری سازی منظره فضایی، اجتماعی و اقتصادی افغانستان را با گسترش اثرات فراتر از حدود شهرداری ها به طور سریع متحول میسازد. این پویایی در حرکت و انتقال مردم، کالا ها، منابع، سرمایه و خدمات در داخل منطقه شهری قابل دید است. زمین های زراعتی بخش بزرگ ساحه مجموعی داخل این مناطق شهری را تشکیل میدهد که در آنها غله جات، میوه ها و درختان برای مصرف داخلی و بین المللی کشت میشود (به چوکات ۱ ملاحظه شود: تولیدات زراعتی افغانستان نظر به منطقه).

چوکات ۱: محصولات زراعتی افغانستان نظر به منطقه

شرایط اقلیمی، توپوگرافی و اراضی متفاوت افغانستان در ایجاد یک محیط مناسب برای پرورش محصولات درختی از قبیل انگور، زردالو، چهارمغز، پسته، انار، ادویه ها و غله جات نقش دارند. چون صرف ۱۲ فیصد مجموع اراضی کشور به حیث ساحه قابل زرع یعنی زمین زراعتی ساحه تحت کشت حاصلات دایمی تصنیف شده است، مدیریت و تنظیم مناسب زمین های حاصلخیز برای مصوونیت غذایی اهمیت حیاتی دارد. مناطق شهری، مراکز تجارتی و ترانزیتی و نقاط عبور مرزی استراتژیک نقش مهمی در ایجاد بازار های داخلی برای محصولات زراعتی و ارتباط دادن آنها با بازار های بین المللی دارند.

¹Food and Agriculture Organization. <http://www.fao.org/news/story/en/item/328056/icode/>. Accessed on April 19, 2016.

²<http://www.fews.net/central-asia/afghanistan/food-security-outlook-update/august-2015>

³UN-Habitat (2016). Harnessing City Economies. Discussion Paper #4. UN-Habitat: Kabul

⁴According to USAID report Connecting to opportunity published in 2013, over 20 million mobile subscription exists in Afghanistan

⁵Zhang (2009). Competitiveness and Growth in Brazilian Cities: Local Policies and Actions for Innovation

¹⁰Habitat III Issue Paper # 10: Urban-Rural Linkages. May 2015.

مثال، چون اکثر تولید کنندگان کشمش دهاقین کم زمین میباشند، این امر صرفه جویی های تولید انبوه، قدرت چانه زنی و همچنان انتقال دانش را محدود میسازد. علاوهً، این دهاقین کم زمین سرمایه و ظرفیت محدود دارند که مانع ایجاد تصدی های با ادغام عمودی که متمرکزیت بیشتری دارند، میگردد. دولت باید ظرفیت انجمن های دهاقین و تجار را انکشاف داده و اگر چنین انجمن ها وجود نداشته باشند تشویق نماید تا ایجاد گردند. انجمن های مذکور میتوانند خلای موجود در ظرفیت ها را پر نموده و به وسیله دسترسی به کریدت، افزایش توان چانه زنی اشتراکی تولید کنندگان برای کسب قیمت بهتر فروش، حاصل نمودن تکنالوژی و دانش برای بهبود در صرفه جویی و کیفیت تولید، پخش دانش راجع به جواز های واردات و صادرات و سایر فواید باعث رشد نوآوری ها میگردد. دولت مرکزی باید برای تسهیل صادرات کشمش و سایر محصولات همکاری بین دولت ها را گسترش دهد.

ادغام ساحوی

مناطق شهری افغانستان به طور فزاینده مقدار بیشتر ساحات زمین های حاصلخیز نزدیک به مراکز شهر های بزرگ را در بر میگیرند که به این ترتیب به آنها دسترسی بهتر به زیربنا های ترانسپورتی و بازار های بزرگ فراهم میشود. تعداد قابل ملاحظه مردم هر روز برای دسترسی به بازار های عمده فروشی و مستهلکین به کابل و دیگر شهر های بزرگ سفر مینمایند. به گونه مثال، ترافیک روزانه به مرکز شهر کابل به سرعت رو به افزایش است و از سال ۲۰۰۹ میلادی به این طرف دو برابر شده است.^۶ (به سند توضیحی ۶ - حرکت به منطقه شهر کابل ملاحظه شود). ساحه تجارتی شهر های افغانستان معمولاً در مقایسه با شهر های اقتصادی فعال ایالات متحده کم بوده و در حدود ۳ فیصد است،^۷ که نشان میدهد ساحات تجارتی در شهر ها کافی نمیشد. باید برای کنترل تبدیل زمین های زراعتی حاصلخیز، شناسایی زیربنا های مورد نیاز، ارتباطات و دسترسی به بازار پلان های جامع شهری و ساحوی به سطح منطقه شهری طرحریزی گردد. شهرک های ثانوی و شهرداری های استراتژیک از قبیل بلخ در نزدیکی مزارشریف را نیز میتوان به حیث مراکز مشخص پروسس محصولات زراعتی انکشاف داد تا از هزینه های پایین تولید در آنجا بهره گرفته شود. این کار در شهر های بزرگ به علت عواملی از قبیل نرخ بلند کرایه مشکل است. علاوهً، باید پلان استراتژیک

شهری مزار شریف «زمین زراعتی آبی» میباشد و در منطقه شهر کابل تقریباً از ۴۰ فیصد مجموع اراضی به مقاصد زراعتی استفاده میشود.^۲ با این حال، جنگ مانع سرمایه گذاری کافی در زیربنا های اقتصادی و تکنالوژی لازم برای سطح مطلوب تولیدات زراعتی گردیده است. به گونه مثال، نبود تسهیلات یخچال و نگهداری برای محصولات زراعتی به طور قابل ملاحظه توانایی صادرات کشمش را به بازار های بین المللی محدود ساخته است.

زنجیره اقتصادی از هم گسیخته روستایی-شهری و دسترسی به بازار

محصولات زراعتی و دوران حیاتی شان نماد تشریک مساعی و مناسبات متقابل بین پیوستگی روستا و شهر میباشد. محصولات زراعتی برای رسیدن به مشتریان از یک شبکه پیچیده دست اندرکاران، روند ها و مناسبات تولید، پروسس و بازاریابی مواد غذایی عبور مینمایند. روند ها و زنجیره های عرضه ناکافی منجر به نقصان یا ضیاع در حدود یک سوم مجموع مواد غذایی تولید شده به سطح جهانی میگردد، که بخش بزرگ آنها در ساحات شهری و اطراف شهری واقع میشود.^۸ زنجیره های فعال اقتصادی و عرضه در افغانستان انکشاف نیافته بوده و یا هیچ موجود نیست. ارتباطات ضعیف یک مشکل عمده میباشد که مانع دسترسی بازار به مراکز شهری و مراکز تجارتی میگردد. سایر عوامل محدود کننده رقابت در بخش زراعت در افغانستان عبارت اند از بسته بندی ضعیف، تعدد دلالتان، کنترل کیفیت ضعیف، و محیط نامناسب تجارتی.

همانگ سازی تولیدات شهری و زراعتی در مناطق شهری

قابل تذکر است که در دهه ۱۹۶۰ میلادی، افغانستان در سکتور میوه خشک ۶۰ فیصد در بازار جهانی سهم داشت. بنابراین، با داخل شدن کشور در دهه تحول، حفاظت و مدیریت استراتژیک استفاده از زمین در ساحات اطراف شهری و در داخل مناطق شهری برای رشد کلی اقتصادی و مؤنویت غذایی حایز اهمیت میباشد. عوامل متعددی در ایجاد و پایداری مناسبات متقابل روستایی-شهری در رابطه با سکتور زراعت دخیل میباشند که از جمله راجع به سه استراتژی مربوط به افغانستان در پاراگراف های آتی بحث میشود.

ادغام وظیفوی

زنجیره اقتصادی به وسیله ترویج ادغام افقی و عمودی تقویه گردد. مطالعات موجود حاکی از فقدان انجمن های فعال دهاقین و تجار میباشد. به گونه

چوکات ۳: درک تحلیل زنجیره اقتصادی

در طرح استراتژی ها برای رشد و رقابت دارد.

روند تحلیل زنجیره اقتصادی را میتوان در سه مرحله ساده نمود: (۱) کشیدن نقشه زنجیره اقتصادی یک صنعت از مواد خام تا استفاده کننده نهایی، از لحاظ کمی و کیفی،^۹ (۲) تعیین شاخص ها در برابر رقابت بین المللی و بهترین روش ها برای دانستن این که کدام بخش مشخص زنجیره اقتصادی یا پالیسی در مقابل رقابت چالش بر انگیز است، (۳) یکجا ساختن آن با فهم عوامل نهادی و تنظیم کننده که به اساس آن پیمایش عملکرد صورت میگیرد، تا سکتور عامه و دولتی بتوانند استراتژی ها را برای رفع موانع طراحی نموده و در عین حال رقابت را تقویه نمایند.

تحلیل زنجیره اقتصادی یک وسیله تحلیلی میباشد که برای کمک به یک کشور یا شهر در ایجاد محیط مناسب تجارتی به کار میرود. این وسیله با تحلیل و تجزیه این که به چه مقدار ارزش در هر بخش فعالیت ها از مرحله مواد خام تا رسیدن به مشتریان افزوده میشود، به ما امکان آن را میدهد تا نقاط وضعی را که مانع رقابت در صنایع میگردد شناسایی نماییم.

بعضی از محدودیت های شناسایی شده ممکن مشخص به یک صنعت بوده و بعضی دیگر با همه صنایع ارتباط داشته باشند. تحلیل زنجیره اقتصادی مناسب از محدوده صنایع فراتر رفته و شامل محیط پالیسی و تنظیم کننده ای میباشد که عملیات شرکت ها را مقید میسازد. به این ترتیب، تحلیل مذکور اثرات قابل ملاحظه ای روی سکتور عامه و خصوصی

³State of Afghan Cities. 2015. <http://unhabitat.org/books/soac2015/>

⁴FAO (2011a). Global Food Losses and Waste – Extent, causes and prevention, <http://www.fao.org/docrep/014/mb060e/mb060e.pdf>

⁵Qualitative analysis may entail listing activities and linkages among industry

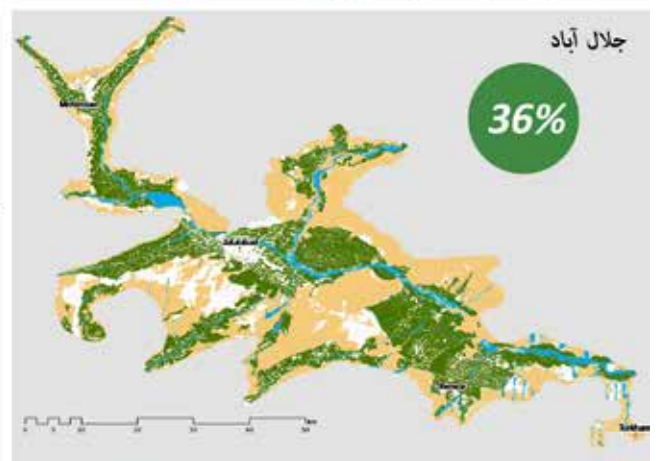
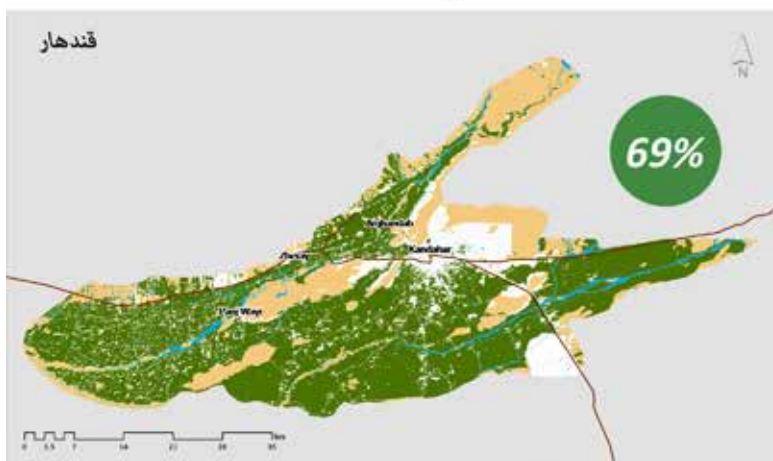
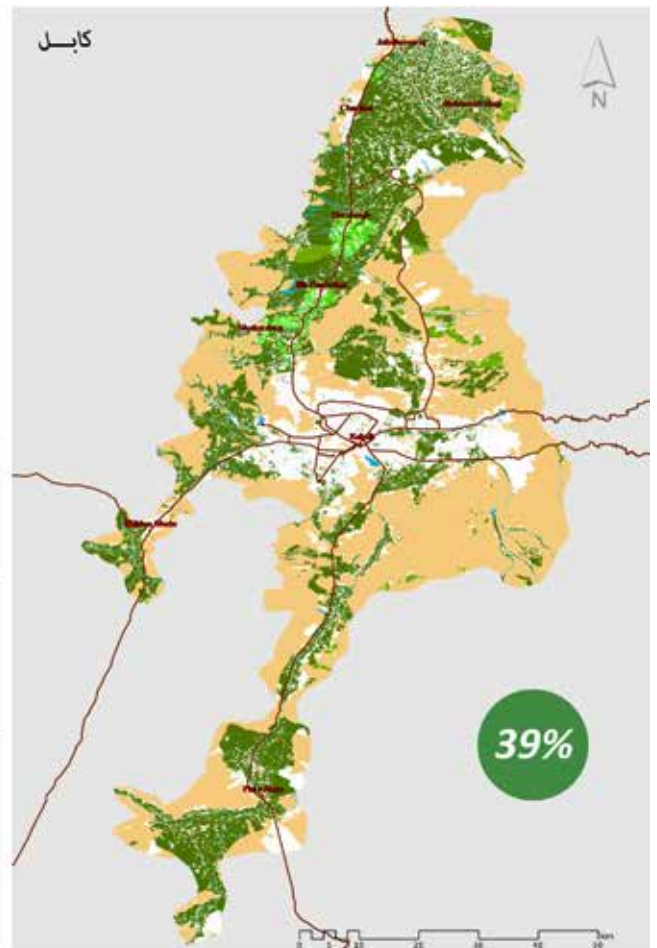
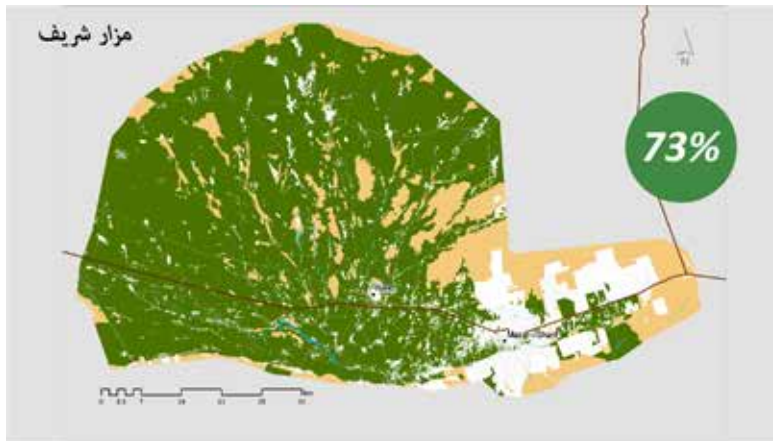
actors while quantitative mapping may entail productivity, cost, and added value at each segment of the chain.

⁶UN-Habitat (2016). On the Move in Kabul city Region. Discussion Paper #6, UN-Habitat: Kabul

پیوستگی روستا و شهر برای شهر های مولد

چوکات ۲: توانایی زراعتی پنج منطقه شهری

پنج منطقه شهری افغانستان به حیث مراکز شهری سازی در پهلوی داشتن زمین های زراعتی با ارزش و حاصلخیز نقش دوگانه دارند. منطقه شهر کابل در بر گیرنده قره باغ، میرپچه کوت و شکرده است که بخشی از تاکستان های عمده تولید انگور و کشمش در کشور میباشد. مناطق شهری شهر های مزار شریف، هرات و کندهار دارای ۶۴-۷۳ فیصد ساحات زراعتی میباشد که این پوتانشیل های بلند زراعتی تقریباً نزدیک مراکز شهری میباشد در حالیکه موجودیت سیستم آبرسانی دایمی و معمولی، ارتباط و تراکم سیستم شبکه سرک یکی از موضوعات مهم بوده که در کل تاثیرگذار بالای محصولات زراعتی و انتقال آن به مارکیت های بین المللی میباشد. باید پالیسی های که باعث تقویت زیربنا های اقتصادی میگرددند، از قبیل تأمین ارتباطات، آبیاری و برق قابل اطمینان پیگیری شوند. علاوه، شهرداری های استراتژیک در نزدیکی مناطق شهری از قبیل بلخ در مزار شریف، ارغنداب در قندهار و مهترلام در جلال آباد را میتوان به حیث ساحاتی برای تأسیسات پروسس محصولات زراعتی، مراکز نگهداری و لوژستیک پلانگاری نموده و انکشاف داد که در آن میتوان از صرفه جویی به لحاظ مقیاس و هزینه کمتر تولید نسبت به شهر های بزرگتر به صورت مؤثر استفاده نمود. جداسازی و طبقه بندی زمین های زراعتی آبیاری شده، آبیاری شده توسط آب باران و درخت های میوه برای هر یک از پنج حوزه شهری شهر های عمده افغانستان تا اخیر ماه "می" میلادی به دسترس قرار خواهد گرفت.

مشخصات نقشه

سرحد بین المللی ساحات زراعتی ساحات بایر ساحات آبی ساحات آباد سرک های عمومی

برای انکشاف اقتصادی بر اساس مطالعه تحلیل زنجیره اقتصادی کلاستر های مشخص انکشاف داده شود. شهر ها میتوانند به وسیله تطابق پلانگزارى فضای شهری با پلان انکشاف اقتصادی حدود و نفوس رو به گسترش را در خود جذب نمایند. در درازمدت، منطقه شهری ادغام شده به وسیله افزایش عواید دهاقین و اصلاح عدم مصوونیت غذایی در کاهش فقر کمک خواهد نمود.

بهبود محیط تجارتي و زیربنا ها

داشتن زیربنای مناسب اقتصادی در ایجاد محیط مناسب تجارتي ضروري میباشد. نکات آتی استراتیژی های را برجسته مینمایند که میتوانند بخشی از آجندای اصلاحات برای بهبود زیربنای اقتصادی افغانستان باشند.

زیربنای نرم

- منابع بشری: دانش در مورد تخنیک های کشاورزی و قابلیت تولید میتوانند به وسیله پشتیبانی از مراکز آموزشی و تقویه ادغام افقی (یعنی سازماندهی انجمن ها و کوپراتیف ها) بهبود یابد.
- محیط تجارتي: محیط تجارتي مناسب برای رشد اقتصادی مستلزم حمایت از افراد و تصدی های میباشد که حاضر به قبول خطرات اند (یعنی دسترسی بهتر به سرمایه).
- قوانین و مقررات: ثبت زمین و حقوق مربوط به آن که باعث ایجاد ثبات میگردد برای دهاقین و همچنان دولت ها در قسمت تقویه عواید ضروري میباشد.
- تحقیق و انکشاف: سرمایه گزاری در نهاد های تحقیق و انکشاف در همکاری با دانشگاه های موجود برای رشد نوآوری ها.

زیربنای سخت

- آب و آبیاری: اکثر مناطق از تهیه غیر منظم آب رنج میبرند و به اقداماتی برای بهبود آن نیاز است.
- جاده ها برای دسترسی به بازار: پلانگزارى بهتر شهری برای رسیدگی به

- ارتباطات و انتقالات منطقوی برای ادغام بهتر شهر-روستا.
- لوژستیک: اعمار گدام ها، یخچال ها و تأسیسات توزیع برای به حد اقل رسانیدن ضایعات مواد غذایی در زنجیره عرضه.
- مخابرات: تقویه و رشد تعداد روز افزون مشترکین تلفون همراه برای پخش معلومات بازار^۸.

شبکه های تجارتي

- ایجاد کلاستر های همکاری: رهبران محلی سکتور خصوصی و عامه برای اشتراک در تقویه سیستم اقتصادی جهت بهبود ارتباطات دهاقین با بازار بسیج ساخته شوند. این استراتیژی به عوض استفاده از روش نیازمند به منابع زیاد بیشتر روی اقدامات عاجل با منابع اندک تمرکز مینماید.
- ایجاد یک گروه رهبری با گرایش عملی: طیف وسیعی از دست اندرکاران شامل فروشندگان، عرضه کنندگان خدمات، مقامات دولتی، دست اندرکاران صنعت، و دانشگاه ها برای ایجاد دیدگاه و استراتیژی عملی مشترک ذیدخل ساخته شوند. روند کلاستر سازی به ذات خود ارتباطات بین دست اندرکاران را تقویه نموده و خلا های شناسایی شده را در صنعت و زنجیره های اقتصادی پر خواهد نمود^۹.

اگر به زراعت از دیدگاه تحلیل زنجیره اقتصادی نگریسته شود به افغانستان کمک خواهد نمود تا سکتور های جامع و قوی بیشتری را انکشاف دهد. توانمند ساختن زنجیره های اقتصادی فراگیر با استفاده از شیوه های مانند طرق اثر گذاری به حیث پل های عمده بین مناطق روستایی و شهری، برای ایجاد هماهنگی بهتر شهر و روستا ضروري میباشد. زنجیره های فعال عرضه محصولات زراعتی میتوانند ارتباطات شهری-روستایی را تقویه نموده و فرصت های را برای تولید کنندگان کوچک فراهم ساخته و در عین زمان ایکو سیستم های با ارزش را محافظت نمایند.^{۱۰}

مسیر های آینده :

- انجام تحلیل زنجیره اقتصادی برای کلاستر های مشخص که امکانات رشد را بر اساس ارقام و تحقیق کمی و کیفی نشان دهند.
- تسهیل کسب مهارت ها و تکنالوژی های جدید از طریق انجمن های دهاقین و تجار.
- تهیه پلان استراتیژیک انکشاف اقتصادی در بر گیرنده مناطق شهری همراه با پلان های فضای شهری.
- افزایش سرمایه گزاری در زیربنا های اقتصادی از قبیل شبکه های ترانسپورت منطقوی برای انتقالات، مراکز لوژستیک، تأسیسات نگهداری و توزیع، سرد خانه ها و یخچال ها.
- تقویه ثبت تجارت و جمع آوری مالیات در همه سطوح حکومتی برای افزایش عواید جهت بهبود زیربنا ها و خدمات.